

MILJØVURDERINGER SAMLER STØV: DIGITALISERING VIL GIVE STORE FORDELE

Et bredt konsortium arbejder via DREAMS-projektet på at samle tidligere miljøvurderinger og gøre det **let for alle at udtrække relevant viden fra rapporterne i et offentligt tilgængeligt repositorium**. Målet er at gøre det let at lave bedre miljøvurderinger, og det er helt klart et projekt, der er værd at holde øje med.

TEKST /

OLE GREGOR

Landinspektør,
Aarhus Kommune

&

DORTHE HOLME

Chefkonsulent,
Danmarks
Miljøportal

Hvert år bliver der i Danmark udarbejdet 4-500 miljøvurderinger til en samlet pris af omkring 350 millioner kr., men rapporterne og de analyser, der ligger bag dem, ender ofte med at samle støv, selvom de indeholder vigtig viden, som kunne bruges i fremtidige miljøvurderinger.

Der er nemlig ikke en fast procedure for at samle og skabe overblik over de tusindvis af eksisterende miljøvurderinger, som bliver fremstillet. Det gælder både miljøvurdering af planer og miljøvurdering af projekter. Miljøvurderingerne ligger i dag spredt ud over forskellige hjemmesider hos blandt andet kommuner og ministerier, og selv hvis man har held til at finde en henvisning til en miljøvurdering online, er der risiko for, at linket er forældet.

Det vil DREAMS-projektet gøre op med ved at indsamle miljøvurderingerne på et offentligt repositorium, og det ser vi som en gave til alle dem, som i dag søger forgæves efter tidligere rapporter. DREAMS har allerede indsamlet og registreret 2.000 rapporter hos Danmarks Miljøportal og sørget for statiske links, så rapporterne ikke forsvinder igen. På den måde kan

man få adgang til tidligere rapporter om det emne, man skal i gang med, og derved få en langt lettere start.

fordi de lettere kan stå på skuldrene af de mange tidligere vurderinger. Kommunale medarbejdere,

BEDRE ADGANG KAN GIVE HURTIGERE, BILLIGERE OG BEDRE BESLUTNINGSPROCESSER

DREAMS-projektet og Danmarks Miljøportal forventer at repositoriet med de mange miljøvurderinger er offentligt tilgængeligt i løbet af 2022. Det vil give kommuner og andre myndigheder mulighed for at træffe mere kvalificerede beslutninger om fremtidige planer og projekter med miljøkonsekvenser,

Ole Gregor, landinspektør,
Aarhus Kommune.

HVOR KAN JEG SE MERE?

Projektets hjemmeside er dreamsproject.dk, og Danmarks Miljøportal (miljoportal.dk) bliver platformen, hvor alle frit kan tilgå dataene fra miljøvurderingerne. Portalen har i forvejen 100.000 direkte brugere, samt 1 million indirekte brugere via eksterne platforme.

der laver miljøvurderinger, vil på sigt kunne hente viden om alt fra biogas til vindmøller og kunstgræs, så man ikke skal starte på bar bund hver gang, man går i gang med en miljøvurdering.

Vi vurderer, at digitalisering og strømlining af viden fra miljøvurderinger kan betyde besparelser på op til 30 procent afhængig af arbejdsgange og kompetencer hos myndighederne. Og det er endda fraregnet potentielle besparelser i projektudviklingen pga. hurtigere administration og færre forsinkelser f.eks. grundet oversete miljøemner. Forsinkelser på store danske infrastrukturprojekter

Dorthe Holme, chefkonsulent, Danmarks Miljøportal.

re behøver bruge ressourcer på at vedligeholde udstillinger af tidligere og nuværende miljørapporter og miljøkonsekvensrapporter på hver deres hjemmeside. Her vil det blive dejligt let at henvise til oversigten på Danmarks Miljøportal.

Danmarks Miljøportal har nedsat en følgegruppe for miljøvurderinger, som skal sørge for, at DREAMS-projektets arbejde med repositoret bliver forankret, så alle, der arbejder med miljøvurderinger, fremover både ved, hvor de kan finde viden, men også hvor de kan dele rapporterne til gavn for andre. Følgegruppen arbejder også for at it-løsningerne bedst muligt kommer til at kunne understøtte det daglige arbejde i kommunerne og hos de statslige myndigheder. Vi er begge involveret i arbejdet i følgegruppen, og vi ser frem til at være med til at sikre en permanent løsning på repositoret.

REPOSITORIET GIVER EN MASSE MULIGHEDER

DREAMS-projektet arbejder med flere værktøjer og potentialer, der tager udgangspunkt i repositoret. Værktøjerne og potentialerne samles i et roadmap for den samfundsmæssige digitalisering på miljøvurderingsområdet, og det er meget velkomment, at DREAMS-projektet søger at samle nøgleaktører i den proces. Det er også nødvendigt for at sikre, at værktøjerne opfylder alles behov og interesser.

Et værktøj vil integrere rapporterne i et nyt baseline-værktøj, der vil samle GIS-data om baseline fra en række kilder i et webinterface målrettet aktører, der arbejder med eller er involveret i miljøvurderinger. Det skal gøre det hurtigere at få overblik over baselinedata og kan medføre, at parterne i miljøvurderingen arbejder med ens datagrundlag. Vi ved, at et målrettet

interface er meget efterspurgt blandt kommunerne, og det bliver spændende at se projektets første prioritering af de mange data, der kan være efterspurgt.

Et andet værktøj vil syntetisere rapporterne i repositoret, så det er let at se relationer mellem en bestemt projekttype og tidligere undersøgte miljøpåvirkninger. Ambitionen er her, at det skal være let at få et fælles overblik over, hvor væsentlige påvirkninger har været, og blive inspireret til, hvordan de kan reduceres. Projektet vil bruge kunstig intelligens til at sikre en fremtidig opdatering af værktøjet, og det må siges at være en høj ambition, for rapporterne er opbygget og skrevet meget forskelligt.

På sigt vil andre platforme kunne videreformidle data fra repositoret. Eksempelvis vil en virksomhed som DinGeo.dk kunne udvælge relevant miljødata og præsentere det for potentielle boligkøbere. Det giver næsten uanede forretningsmuligheder for en række sektorer, og Danmark kan meget vel blive et internationalt foregangsland i at udvikle løsninger på data baseret på miljøvurderinger ■

HVEM BIDRAGER?

Projektet er et samarbejde mellem de fire universiteter Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Instituto Superior Technico fra Portugal og fire nationale infrastrukturbygherrer; Vejdirektoratet, BaneDanmark, Metroselskabet og Energinet, samt konsulentvirksomhederne COWI og Rambøll, statslige myndigheder i form af Miljøstyrelsen og Miljø- og Fødevarerministeriets Departement samt DinGeo og Danmarks Miljøportal. Innovationsfonden har investeret 18,2 mio. kr. i projektet, som løber i tre år med et samlet budget på 27,45 mio. kr.

koster erfaringsmæssigt mellem 7-60 millioner kr. per måned.

Oversigten over tidligere miljøvurderinger vil også give borgerne bedre overblik over, hvordan miljøpåvirkninger fra tilsvarende planer og projekter er blevet vurderet. Det kan f.eks. være interessant, hvis der er i tvivl om en miljøvurdering er tilstrækkelig. Her vil det fremover være langt lettere at se, hvad man har gjort i tilsvarende sager, og der vil dermed også være bedre mulighed for at gøre indsigelser på et oplyst grundlag.

En anden fordel ved den samlede database er, at kommuner og andre myndigheder ikke længe-